

Bakalářská práce Radka Chalupského: Fejetony Ludvíka Vaculíka

Posudek školitele: Prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

Bakalářská práce Radka Chalupského se soustřeďuje na literární fenomén, který výrazným způsobem určoval (a byl určován) nejenom procesy literárními a kulturními, ale i společenskými a politickými. Fejetony Ludvíka Vaculíka se v průběhu posledních čtyřiceti let staly jakousi prostupnou doménou, v níž a o níž spolu komunikovali lidé o věcech, které se jich aktuálně týkaly, ale jejichž význam přesahoval aktualitu.

Radek Chalupský zvolil metodu pečlivého čtení a systematického přístupu, která ústí do tematické a motivické typologizace Vaculíkových fejetonů na straně jedné a do studia jejich organizace jako jazykových projevů na straně druhé. V obou rovinách prokazuje autor jak schopnost soustředěné analýzy, tak abstrakce, které mu umožňují nabídnout i přehledně a srozumitelně vyargumentované interpretace textů.

Text je založen v definičním ošetření žánru fejetonu (a tedy na pojmenování pozice, kterou na principu kombinace podobného a jedinečného obsazuje Vaculíkův text). Základní tělo práce však tvoří vlastní rozbor Vaculíkovy fejetonistiky. Radek Chalupský cestou komparace dospívá k pojmenování tří základních tematických oblastí Vaculíkových fejetonů – oblasti tematizace psaní, přírody (příčemž tato oblast do sebe zahrnuje i téma člověka) a společnosti. Ukazuje přitom, jak jsou tyto tři dominantní témata u Vaculíka vzájemně zapleteny a podmiňují se.

Součástí práce je rozhovor s Ludvíkem Vaculíkem, jenž vznikl po jejím dopsání – a Vaculík tak v tuto chvíli již neměl možnost ovlivnit její podobu, navzdory tomu (netušeně) se jeho výroky stávají potvrzením některých závěrů práce. Oceňuji také fejeton, jenž zde nejenom hraje roli nenásilné pocty předmětu analýzy, ale ukazuje, že Radek Chalupský zvládl nejenom styl odborné práce, ale i styl jejího předmětu. Obojí pak prozrazuje osobní nasazení autora ve vztahu ke svému tématu.

Analýzy fejetonů ukázaly, jak pevně hodnotově je svázáno Vaculíkovy psaní, kde jsou zdroje jeho hodnotového přístupu ke skutečnosti a jak manipulativní je v důsledku Vaculíkův styl ve vztahu ke čtenáři.

Práce Radka Chalupského je textem, který nejenom že splňuje kritéria kladená na bakalářskou práci, ale v jisté podobě je i překračuje – a to nejenom rozsahem práce. Doporučuji ji proto jednoznačně k obhajobě.

Prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

V Brně 3. 5. 2014